

Jan Baptist Stalpart van der Wiele (1579-1630)

Stalpart van der Wiele, Jan Baptist (Johannes Stalpaert van der Wielen), geb. Den Haag 22 november 1579, ingeschreven als student te Leiden 26 juli 1595, spoedig daarna ging hij zijn rechtenstudie voortzetten in het katholieke Orleans waar hij op 31 januari 1598 het licentiaat in beide rechten behaalde. Nog dat zelfde jaar werd hij op 20 mei beëdigd als advocaat voor de Hoge Raad van Holland. De innerlijke roeping naar het priesterschap dreef hem naar Leuven waar hij theologie ging studeren en werd te Mechelen in 1606 tot priester gewijd, vertrok vervolgens naar Rome om zijn studie voort te zetten en ontving in 1609 ald. zijn doctorsbul. Maart 1611 vertrok hij naar zijn vaderland waar hij in eerste instantie zich wijde aan de zielzorg als rondtrekkende missionaris o.a. te Delft, Rotterdam en Schiedam. Benoemd tot pastoor 1612, deken van Rotterdam en Delft 1613, aartspriester van Delfland 1617, kanunnik van St. Pieter te Utrecht 1621. Hij heeft veel bijgedragen tot "de wederopluiking van het catholicisme". De eerste tijd vond hij onderdak bij Jan Claessens Reijnboom, brouwer in de "Verkeerde Weerelt". Diens brouwerij aan de Brabantse Turfmarkt met twee uitgangen, nl. één op de Gasthuislaan en één aan de Pieterstraat, was een ideale schuilkerk. Later vestigde Stalpart zich op het Bagijnhof, waar zijn pastorie een toevluchtsoord werd voor armen en berooiden. Behalve door zijn herderlijk werk is Stalpart ook bekend geworden door zijn gedichten, die behoren tot het beste van wat de 17e eeuw heeft voortgebracht. Hij schreef bundels geestelijke liederen, deels strijddichten tegen de gereformeerde leer, deels lofzangen op heiligen, begr. Delft (O.K.) 22 november 1630, zoon van Mr. Jacob Stalpart van der Wiele, advocaat voor het Hof van Holland, en Maria Pauw. In 1962 werd een beeld van de priester-dichter geplaatst op het Bagijnhof te Delft, vervaardigd door de beeldhouwer A.J.P.F. Teeuwisse.

Lit.:

- Album Studiosorum Academiae Lugduno-Batavae 1575-1875, blz. 43.
- Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek, deel 3, blz. 1196.
- B.A. Mensink, *Jan Baptist Stalpart van der Wiele, advocaat, priester en zielzorger, 1579-1630*. z.j.
- C.D. Goudappel, E.J. Marico, H.K. Nagtegaal en D. Wijbenga. *Genealogische en Historische Encyclopedie van Delft*, deel I (1984), blz. 251.

Afbeelding:

- Haags Historisch Museum 1900-0002-SCH

Vervaardiging:

- Hollandse School (naar Johannes van Nes) (ca. 1621)